

78-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (135)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Όσο. III, 78/1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1-20 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~καμπόλις~~ Μικρὸν Πέλας...
(παλαιότερον ὄνομα: Σατόμπας), Ἐπαρχίας... Τριφυλίας,
Νομοῦ... Λαρίσης...
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Δημ.
Λαγούδας... ἐπάγγελμα... Διδάσκει...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Φυλοσόφου... Λαρίσης...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... (5)...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Αθανάσιος... Παλίδας...

ἡλικία... 45... γραμματικαὶ γνώσεις... 5... Δημοτικῶν...
τόπος καταγωγῆς...
... Μικρὸν Πέλας... Λαρίσης...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Σιὰ... ἀγορὰ... χαμηλὰ, ὀψιμα-
χόκαρπος, γιὰ βοσκή... ὀρεῖα...
- Ἐπὶ ἤρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἐν προχωρήσει χωριστὰ, διὰ ἡμέρας ὀχι...
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἐξ δύο Ἑλλήνων γαιοκτημόνων...
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του;
Μετὰ τὸν θάνατόν τοῦ πατέρα φινέταρε ἡ διακοπή...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν; ἡ συγχρόνως, εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καὶ τήν κτηνοτροφίαν; Μονο. μετὰ συνάρθια... το. βοσκόμενα
τά νομίσθη ε. παροικημένοις. αἰσός. χυέμεδες.....

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εἰς τήν γεωργίαν ; ... Μόνα με τήν τέχνην τῶν.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τοπιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; Εργαζόμενοι.
οἱ Ζευγαῖδες· μέτις οἰμογενεῖς τὸν Σ. καὶ οἱ..
Χανδμενιάφης.....

2) Πώς έκαλούντο οὔτοι ; (κολληῖγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.). Συνολικά ποιά ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

Ἦσαν γὰρ ὑπάρχοντες καὶ ἴσταντες περὶ χιτῶνα.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) Δ.Ε. ἔξδους...

4) Ἐχρησιμοποιοῦνται καὶ ἐργαταί; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρεσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ τοῦ προηρχόντο οὗτοι: ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον: ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος;

2. Ερχότανε για το δέρεμα μόνο χέμεις να αρ-
νότες από την Αλβανία με το δέρεμα... Πιωνότανε με χρήματα

5) Ἐχρησιμοποιούντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; Ναι, χουαγουαρινδες γιόις
δομίες, ρηκιάιες γιό μαγέρεμα καὶ ἀρσάιμας. Πρεσβ
τανε γιό

6) α) Οι νέοι και οι νέες ^{ταξάνο} του τόπου που ^{των διαφόρων} επιθυμούν δι' ^{προς} αναζήτησιν ^{των} εργασιών ;... Δεν επιθυμούν. Δυσό. Εργάζονται
στα κτήρια της δημοτικής.

β) Ἐπιγίαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.:

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

...Τὰ... λιπαίναμε... με... κοπρία... πρὶν... μετὰ... τοῦ...
ἀπὸ... τὰ... μαντρυῖ... καὶ... ἐξίνετο... καὶ... ἀφρανάσασαις.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Μετὰ... τοῦ... 1935... περὶ... τὸν...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ... ἄροτρον... ἀπὸ... τοῦ... 1912... οἱ... μηχαναὶ... μετὰ... ἀπὸ... τοῦ... 1935...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ: δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Τὸ... τοῦ... εἶχαν... μονόφτερο... για... τὰ... κτήματα... τὰ... ἀφραίνανε... ἀπὸ... τῆς... λαβῆς... ἀλλὰ... γινότανε... εἰς... δερμάτιν... χι... αἰ... τοῦ... ἡ... ὀνόμαζε... "γερμανό",

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβή... 4. ἔλκτρα... 5. δακτύλιος... 10.
2. σταβάρι... 5. χάντρος... 8. ἰνὴν...
3. σταυρός... 6. ῥαβδό... 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... μετὰ... τοῦ... 1935...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ... τοῦ... 1924...

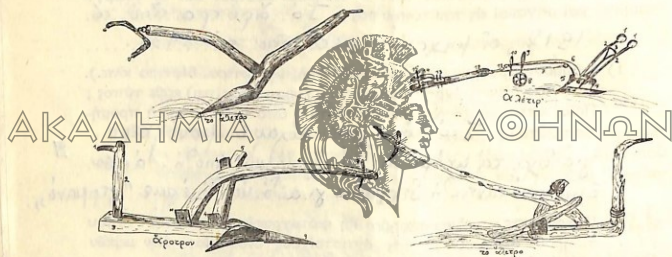
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Ἰδιαίτ. ἐν πρᾶσιν μου

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ... ἀπὸ τοῦ 1924.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Δέν. πρόχαβα. τοῦ ξυλάλειρο. τοῦ τόπου μου.
ἔτσι δέν. μπαρῶ. νά. πῶ. τί. πο. σε. χι. αὐτὰ.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὁλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἄν. ὅτι. ἔχω. 3 δειγ. ἀπὸ. μέρη. ἑνα. ἀνι. χρη-
σι. μοποιού. σαν. γιὰ. ἔμα. τὰ. ἔδα. χωραφιῶν...
ἵ. βως. γιὰ. τὰ. ἔμα. τὰ. χωράφια. ἤτοι. πεδινὰ.....

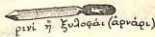
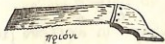
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

Δεν γνωρίζω.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου?.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόδες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησιμοποιοῦσ' οἱ ἰσσοὶ καὶ ἡμίονοι.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο. ὡς καὶ ἐξ ἑστέρο...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ναὶ... μὲ δύο... φαλαγγάρια... εἰς... αἶμα...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). *ἐξαρτήματα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *ἐξαρτήματα* ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ἐξαρτήματα*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ἐξαρτήματα*

Στὸ ζυγὸν λέγεται... ἀπὸ εὐδερνίου... ἀπὸ εὐδερνίου... ἀπὸ εὐδερνίου...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *Ἀπὸ ποτὲ καὶ ἀπὸ ποτὲ...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύξιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *ἐξαρτήματα*

Περὶ τοῦ ζεύξιμοντος... ἀπὸ εὐδερνίου... ἀπὸ εὐδερνίου... ἀπὸ εὐδερνίου...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

...τὸ κεφάλι... ἰσχυρὰ... τὴν μεσάρικα, δὲ γὰρ
...λαμαργία... καὶ δὲ... ῥάχι... δὲ... σαφάρικα... Περνῶμε
ἐπὶ... τοὺς... χάντρες τῶν τραχηλῶν... εἰς... θηγές... τῶν... λαμαργῶν.

ξ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τρόπον σας εἰς τὴν αὐτοκίνητον... ἢ ἄλλως...

...ἀλλ' ὡς χρησιμοποιεῖτε τὴν... λαμαργίαν... καὶ... χασμενιάρη...
...δὲ... ὅς... ῥαχί... δὲ... ἄλλως... ἢ ἄλλως...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

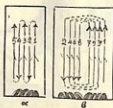
...ζεύονται δὲ ἄργα... καὶ... δύνανται... ἐπὶ... ἢ... ῥά...
...λαμαργία... δὲ... ῥά... τῶν... ἄροτρον...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

...με... σχοινί... καὶ... ῥά... ῥά... ῥά... ῥά... ῥά... ῥά...
...εἶναι... δύνανται... μεσάρικα... καὶ... ῥά... μέσον... ῥά... ῥά...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Συνδυασμός 9 ὡν 8 ὄργωμάτων γινόταν ἐξ ἑν.
τόπο. μας. Τὸ κατ'εὐθεία γραμμὴν ὄργωμα δὲ γέμε
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
ἄπορίαι, αἱ δὲ περιφερειακοὶ ὄργοι, ὅτι...

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίαι, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ... Στά. Πέταχτα. νατα. ἄποριαι. ἢ ὄργωμά. ξι. χερμάτων. 15 μέτρα. Τερνιόσε. ὄργω. διημέ. ὄργω. ναί. μία. στή. μέση. ναί. ἐκ. ντε. ἢ ὄργω. ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; ...
... ναί... με αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ...

... ἔτα. ὄργω. γιὰ. δὲ. μ. πορ. ν. γι. ὄργω. με ἄρ. ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...

... Μετὰ τὸ ὑνί. ὅτι. γιὰ. ν. μ. πορ. ν. ὅτι...
... γι. ν. ν. ὅτι. ὅτι...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Καὶ γιὰ τὰ δημητριακὰ. Σιτότακε θό. ὄργωμα.
ἀπὸ θύν. ὄνοιξι. αὖ τὸ σθινόσπυρον. 3-4 φορὲς
ἀνάλογα μεθ' ὅ. καὶ εὖ γιὰ τὰ σπυροῦν θύ. ἐπὶ-
μεταχρονία.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Δέν. ἔχουμε θό. τῶνο. μας.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν.

ἔνα χρόνον.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διὰ τὰ δημητριακὰ. 3-4. εὖ θό. χρόνον.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Ὁ ὁ σποροδισάκι. ὁ δὲ θρόνον. γαίφρεται ὁ σπόρος
καὶ διασκορπίζεται.

β) Με ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

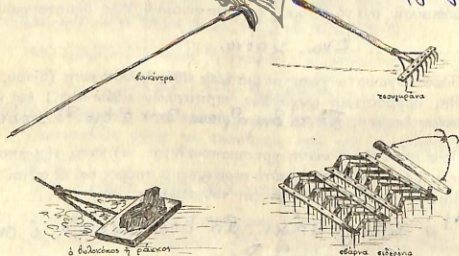
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

... Μὲ τὸ Ξυατρί. ἤταν. εἶδυρα. δέ. σκῆμα.
(Π). κερατα. καί. κυρτερὰ. χιό. ὅ. μαδάρισμα. καὶ
ἀρότρα. καί. ἡ. χορτάρια.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Συνόταξε. μονο. θλον. ἐπρῶται. καὶ.
χίνι. ἢ. σπορά. καὶ. ὅ. χωράσι. ἔχε. εὐόχια.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

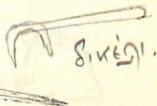
Χρησιμοποιεῖται ἡ σιδερένια αἰάρινα ἢ εἰναι σιδερένια
χαρὰ καὶ ἡ σκαπτική. Πρὶν ἢ σπορά αἰαρίζε
μὲ ἀνάποδα καὶ σιδερένια αἰάρινα ὅτι δὲν ἔχουμε ξυλόαρινα.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Είχαμε παρμό και τα άλλα όπου είναι. Είχαμε φορητό
και διμέρι για να κρατάμε τις πέτρες. Είχα
πετρίδα μερική.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ἡ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πρὸς ἐκτελοῦν

Τὰ μεγάλα παιδιά σοι ἔχει ἢ ὁ ὁσῆης ἔχει.

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους. Σομαμαμένα. Μένει στο τα εἶνε. Παρακίρης

ΑΔΗΜΑΝ ΔΕ ΝΙ ΑΟΗΝ

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Κατά χωράγια για ναίνοντες να είχαν. Ήδη...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγυῖες)
καὶ ἄλλως. Δέν καλλιεργήθημεν ἡ πατρίδα... ὅτι

..... μέρη μας.....

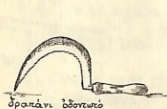
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Ἐρχομαι μετὰ τὸ δρεπάνι, ἰδοὺ εἶρα μετὰ τὸ χεῖμα
... δου εἶναι εἰς τὴν παραμάτω εἰκόνα

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

... Δὲν χρὴ κατασκευάζειν αὐτὰ σήμερον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μετὰ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) **Μετὰ τὴν κόσιν**

ὡς εἶναι εἰς τὴν εἰκόνα.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) **Ἰδοὺ δρεπάνιον ὀδοντωτό, ἰδοὺ χεῖμα καὶ κοσιν ὀμαλὴν.** ...

- 4) Πῶς ἦτο κατασκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...
Μετὰ τὸν σιδηροῦς σκελετὸς καὶ μετὰ τὸ χεῖμα.
... οὐρά τοῦ χεῖμα.

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τῆς δρεπάνια κ.ά.) *Τὰ χεῖρκα τοῦ ἀγραφεύε ἀπὸ τοῦ χαμηλαῖ
... τὰ δρεπάνια ἀπὸ τῆς πλῆξης... ἐτοιμα...*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ναὶ. γιὰ τῶν βοῶν, γοῦ, ρεβιθῶν...
... ὄχι. ἔμμεν. γιὰ τῶν δημητριακῶν...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τοῦ χαμηλὰ... ὡς... ἐπὶ τὴν δάκτυλα.
... γιὰ τὸν... εἶχαν... τοῦ... ὕψους...*
- 2) Οἱ σταχῆες πού ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὰ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *... οἱ ἴδιοι... οἱ θερισταὶ... ἀλλὰ... ἐπὶ...
... δύο θεριστὰς... ἑκάστης... ἑνὸς... ἑκάστης...*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *... δύο θεριστὰς... μαζί... πρὸς...
... γιὰ... ἑκάστης... ἑνὸς... ἑκάστης...
... πρὸς... αὐτὴν... κατεύθυνσιν...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... Ἀ. ριμδιές

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Μόνο ἄνδρες. Μαμὲ με' τὰς νύκτας. ἔρχονται καὶ
ξένοι (χρήμεδες, ἀρκαῖτες). ὁ πρὸ κύν. 2. Ἀκακία

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με' ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με' τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

Δούλωαν με' μερομίσθια δηλ. ἀμοιβή εἰς χρῆμα
δύο δραχμὲς ἡν. ἡμέρα με' φαγητόν

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Φοροῦσαν εἰς ἀριστερόν χεῖρι ἡν. ρυθμικὰ
καὶ εἰς δεξιὰν δὲ ἐνδ. εὐφροχάρη. γὰρ
ἵδον ἰδρωτὰ ὅτε μὲν φοροῦσαν καρδιά
ζωνάρια

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Και, ὄρχισε πάλιν. Δεξέσθαι γὰρ να παύσῃ
η χροσία. Πρόνυ, ὁπῆρχε γὰρ τὴν Ἰρίση...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά.

2. ex. proprie:

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἔθιμον

Δεν υπάρχει... έστω έδωκε δ'όν... εσο... μω... Οι...
 Δις... ευν... μ... α... πλέκουν... χ... ν...
 μέ... σ... να... Ήταν... ε... γ... α... και... α... κ... ρ...
 ε... α... ε... ε... α... δ... α... ο... μ... κ... ο...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτισμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;..... 1/18

...Τὰ δέσμοι γίνεσθε ἀμέσως, κόποις καὶ
δένουσι πολέμῳ γιὰ ἀποποιῆσθαι τὰ δέσ-
μοι ἀμαρτίας...

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δέν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἐπεὶτα ἡ κοπῇ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ..

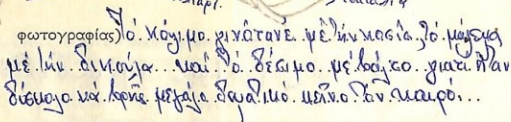
Δέν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.
δ'όν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.
δ'όν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.
δ'όν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

δ'όν. καμμερνούλας.. πατάτα. δ'όν. δ'όλα μα.

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

α. 1) Μεταφορά των δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἰά. δευόχια. μεράεφρα.χ. μέ. ἴα. κάρα. βέ. ὠριμένεκα
χῆρο ἴβιο. πα. χεχότανε. ἄδωνι.

- 2) Πώς καλείται ο χώρος όπου τοποθετούνται τα προς άλωνισμὸν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

Τὰ βάζαν. ε. πῖρα. πῖρα. εἰ. εἰ. μαρ. πῖ. ἔμμε.
 εἰ. πῖρα. εἰ. ἔμμε. πῖ. εἰ. εἰ. πῖρα. εἰ. πῖρα...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χωρὸν, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ;

...Μέγα δὲ ἀγών, γινώσκει δ' ὑποκριμὸς...

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἡ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Εξω ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἐξ' ἑξωτερικοῦ.*

...παλαρό και μέγα μ. Έκτασι. Ο χώρος αυτός
μεγάλανε ζώνια...

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνῆκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . 2 το.

χῆρο. πόν. ῥάν. γέγρα. ε. δ. ῥών. α. δ. να. δ. ἑ. να. ε. εἶ. χε. ῥ. ο. .
δι. μ. ῥ. ο. ν. δ. ῥ. α. κ. . να. δ. ῥ. ῥ. α. ἡ. δ. ῥ. ῥ. ο. ν. α. ἡ. δ. α. ῥ. α. ῥ. α. ῥ. ε. ῥ. ο. δ. ο. ῥ. α. τ. α. .

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

7. Από το Σαντίον υπ. πέρας Αργύριον.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χύματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωρατάδωκα δόν. δόν. μου.....

ALHAMBRA ADOLPH

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ὄλονι ἐκαστον ἔτος προ-τὴς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)... Καθαρισμὸς προβάτων· χοίρων, μετὰ

χει, με πηλὸν ἐκ χωράτος ἡ συνήθως διὰ μείγματος κοπρῶν βοῶν
καὶ ἀχύρων)... Καθαρίζαμε. πράτα ἔα χορτά μετα
ῥό μουνίζαμε καὶ ῥό τέλος ῥό ἀρέχαμε... Μόγις
ἔπρατ... ἦν ἔλομο... χά ἔρῳ εἶμε.....

.....

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

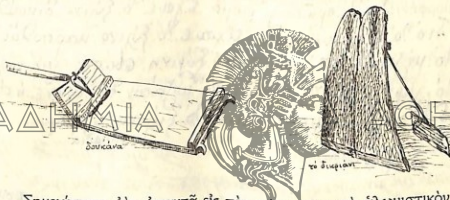
Ὁχι, ἀπολαδὴ ποτε. ἡμέρα καὶ ὥρα.....

.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *ἔνα σχοινί...
ἔδινε τὴν κεφαλαρίαν. καὶ γὰρ ποὶ ἦταν ἐστὶ γραμμή... ἔνα
ἀγο. ἀγρονί. ἔδινε τὸ ἀμυριανὸ ζώον πρὸς τὸ ἐπὶ τοῦ... καὶ τὸν...
ἐπὶ τοῦ... ἀμυριανὸν γὰρ νὰ μὴ ξεύρου. γύρω ἀπ' αὐτόν...*

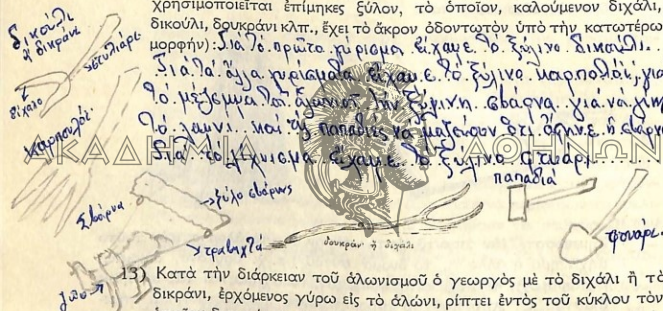
γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

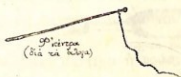
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Χρησιμοποιοῦσατε*

*ἢ δουκάνη μετὰ τὸ πλάσμα. καὶ γὰρ ποὶ ἦταν ἐστὶ δημητρια-
κὰ. τὴν ἔφερε ἔνα ἢ δύο ἄγχα. ἂν ἦαν κατασκευασμένη ἀπὸ δύο
ἢ τρεῶν σανίδες. τὴν κάτω ἐπιφάνειαν ἔφερε συμπῆς. πῆ-
τρες ἢ μνιστρά. εἰς δὲ τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἀπὸ τὴν ὁδὸν.*

— 22 —

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν. *Λεγαμε δα. στρώσω. άνωρι... το δημια. το. λεγαμε στρώμα. ... Λνα. στρώριμο. άνωρίζαμε. την ήμέρα.*

- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν δια νά αποχωρισθούν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπάρχον (ή ύπάρχουν ακόμη) είδικοι άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναροί και άγωναίτες), οι όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και έρελάμβανον τόν άλωνισμό. *Απάντα οι. ίδιοι. τα. άμάνια μας. Όσοι όμως δεν. είχαν. ζώα. είδνα παίρνανε τους. χαρμάνηδες, για να. κάναν. τα. χαρμάνι 90' άλωνισ. Αυτοί. είχανε ζώα. και. μόνανε το. χαρμάνι, δηλ. 90' πάσανα μόνο με τα ζώα. Τη δουάνι την περνάσε το γάιο το άρενικό.*

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπάρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχους. π.χ. τό κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Το κόπανο. τον χρησιμοποιούσανε. οι σταχάδες. δηλαδή οι μακίανε δάχτυλα σε ξύλο χωριστά μετά τον θάλαμο. Αν τους έπαινε ο σταχιάς (σταχιδιάς) τα ρυμιά) τα μοίραζε τα σταχια.

- 19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο. έκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο. πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τό σχήμά του ; *το λεγαμε κόπανο. δινέτανε από ξύλο. Καραχά. και. είχε. μήκος. περίπου 1,50. 2 μ. και. πάχος 3 δάχτυλα. και. ήταν. λίγο. περιερόθως. είναι. εις την ήμερα 23 εικόνα.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *κοπὴν αὐτῆς τῆς θητιῶν καὶ καὶ ἐν ὅς τ. ο. κόπανος χρησίμευε γὰρ ὅλα τὰ δημητριακὰ.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ σπυροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα γινότανε μόνο ἀπὸ τοῦς ἰδίου τοῦς σταχυῶδες. οἱ μεγάλοι παραγωγοὶ δημητριακῶν χρησιμοποιοῦσαν γὰρ ἀλώνι...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Σα. σταχυο

[illegible]

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Δὲν. ῥαχιδουσαγε. Μόνο. χρινινιάγαε. δ. μω. φωρ-
 ζουα. - μπος, δ.ι. δ.ι. δ.ιντε. για νά. βη. χρηζα. ρό
 αβων. χιό. νά. λιχιδιη. ρό. δαδεμα. μέ. δ. δ.ερακι.

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήσις αλυσιοτικής μηχανής εις τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). Μέσα το 1998... Πρώτος
ὅταν ἔφερε ἑνὺς Ἰσπανίας τοὺς δικαίους... χωρίς.

β'. Δίχνημα

- 1) Πώς λέγονται οι άλλωνισμένοι σταχυες, έτοιμασμένοι διά τὸ λήχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λήχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *πῶς λέγαντε χαρμάκι... το μα-
ζεύαμε με τὴ σάρνα καὶ τὴ παπαδῆς... ἔτσι κάνα-
με ἓνα κενόφαρο σωρὸ γὰν βραχιά πονεῖ...
λέγαμε χαρμάκι*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ἰὸ. χαμὶ. ἔσαν ἐνήμνυες, ὁ ἐνόμαυρε. Δέν εἶ-
χαμε. συνίδεια. νὰ βάλωμε. τίποτε. πάτω. εἰ-
πὸ.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. Πρῶτα χρησι. μοποιήσατε

Ἰὸ. ξύμνο. μαρμαρί. γιὰ νὰ ἀποχωρίσωμε. ὁ. ἄχυρε. ὁ. ἄερα
Ἰὸ. φτυάρι. ὁ. σιτάρι. γιὰ νὰ ὁ. καθαρίσωμε. καθαίρεται,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

Ἄ. ἄνδρες. καὶ γυναῖκες. οἱ γυναῖκες. μετ' ἐς. συνίδειες. καθαρίζανε
τὰ εὐχάια. συνίδειες. βοηθώμασαν. ὁ. ἕνας. μετ' ὁ. ἄλλον. οἱ. εἰδικοί
λιχνιστὰι. ἦσαν. θαντοί.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Τὰ λέγαμε. συνίδειες. συνίδειες. δέν. εἶχαν. πολὺ. σιτάρ.
γιὰ νὰ. δέν. ὁ. ξαναχτυπούσαμε. Ἄ. ἔχον. πολλοὺς. σπόρους.
τὰ. δὲ. νάμε. σιτὰ. κάτσε. ἄν. δέν. εἶχαν. οἱ. γυναῖκες. τὰ.
μαζέλιαν. ε. σὲ ἄλλο. μέρος. γιὰ νὰ. τὰ. κάμω. δὲ. γὰρ.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

ῥηθίζεται τούτο

Δέν. χυότυνε αὐτὴ ἡ Ἐρχασία πρὸς μαζὺ ... Πά.
αὐτοῦ καὶ προσηύδα· ἡ χιὰ τίς πόττες ἀν. εἶχεν παῖδας
ἐπόρους· ἡ χιὰ ἡ· χάδρα· χιὰ δὲ γήοιμο· τίς πύε
τας καὶ δὲ γυμναί·

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Σινότανε. μὲ τὸ δρυμόν. ὅπως εἶναι εἴην. εἰκόνα.
Μετὰ τὸ δρυμόν. χρησιμοποιήσαμε τὸ νόμισμα μὲ μῦθε-
ρις ἐπὶ χιρ. τὰ ἀνέκδοτα. Ἀπὸ εἶχαν. δοσιδοία τῶν. γυναικῶν.

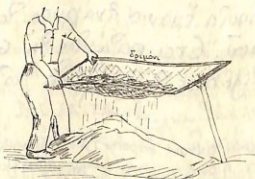
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρκώσεως· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσμί-

ΚΟΚΚΙΝΟ ΠΑΠΙΟ ΔΕΥΔΑΤΙΝΟ

കർമ്മം 7 ചുമട്

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τύπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν διημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

μέ' ἅ κρηναί'· καὶ ὁ γυῖος· Ὀύγερα δρυμόν' ἵσται μέ
 ὁ δρυμόν· θέρωνμένο· β' ἕνα κρηναί'· πη ἦσαν ὁποδε-
 τημένο· ἀνάποδα μέ' ἅ διχάδια πρὸς ἅ πάντ' ὁ δρυμόν· πρε-
 μόνεινε μ' ἕνα ὄχριν'· ἀπὸ ἅ διχάδια· ἅ συνάγα καὶ ἔμεναν μέ
 ὁ δρυμόν' ὅμα· ἅ ζαναπερκαύσαν· οὐ γυναικὺς καὶ μέ ὁδόνον.

7) "Οταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ πρὸς κύνησης καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ο. Εὐφροσύνης. Μαρτυρ. γινόμενα

[illegible]

8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτες, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ἄνδρα... ὅς... εἶχε... ἄλλων... ἄλλα...

[illegible]

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱερογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας) *Ἰ. Ζωηροῦ.*

ἔπρεπε νὰ δώσω. ὁ δὲ καὶ ὡμα. ὁ δὲ ἀφενδινὸν. ἔπ. τόπος.

ἔχουμε. ὁ. τριτάφ. ἰ. κ. ὁ δὲ ὡμα. Ἄνε. ὁ. Ζευκός. ἔνα. ὁ δὲ ἀφενδινὸν.

ὁ μέτρον γινώσκων. με. τὴν. δ. ἰ. δ. ὡμα. (ἰ. ὁ δὲ ὡμα) ὁ δὲ ἔνα. ὁ δὲ ὡμα.

Δύο. ἰ. δ. ὡμα. δ. ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα.

μικροῦ

κοῦ

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιᾶτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιᾶτικο,
- γ) τὸ γυφτιᾶτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιᾶτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱερογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ... *Ἰ. Ζωηροῦ.*

παπαδιᾶτικο. με. ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ἀγροφυλακιᾶτικο.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Ἰ. Ζωηροῦ.*

ἐπὶ. τὰ. καὶ. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ὁ δὲ ὡμα.

παπαδιᾶτικο. με. ὡμα. ὁ δὲ ὡμα. ἀγροφυλακιᾶτικο.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φωκιά κ.κ. Αποκριά

β'. 1) Ποιοι ανάπτυουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

Δυσκίνδως τὰ παῖδιά. Ἄφρασερα βγαίναν. Ἐγώ
... σ' ἡ. φυσιά.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

...ΚΑΘΕ ΟΝΤΙΣ ΔΙΝΕΙ ΞΙΣΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΤ ΣΑ...

..ΕΥΡΕΝ ΠΩΛΟΥΝ.. ΕΤΟ ΚΕΝΤΡΟ.. ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ... ..

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Χωρίς... ίσως... ό... Σδω... περ... Μα... παιδι... η-

...χαίνομεν. ὁ δ' ἑστία καὶ ἑστία. ἔπειτα ἄνδρες

Ποις δώσαν. καὶ ἐνθουν. Αὐτὰ γὰρ μετὰ γέρον.

ΚΕ' Δ' ΧΕΡΑ Θ' ΜΕΡΟΣ ΠΤ ΣΥΓΓΡΑΜΜΗ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαὶ, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.....

7. Αρχι-Γαν-ε... με... Γρανι-δια... ἀνο-υράκι-κα.

Τὴν ἐξ. φορὴν πῆλκεν καὶ ὄρδα. Πολλοὶ καὶ

χορὸν καρναβάλια καὶ ἔλεον ἀδελφία... 2. ἔνα

Iordanis Vangelis Metaxas

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

...Ο χορός... Ἀρχιλε ἀνυπόθετα... Χόρευαν.

... γυναίκες και άνδρες ...

... ρος. Κοιτώντας ως το ποτάμι για να ξα-

[illegible]

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

... Καίγαμε γένε. ξύλα:

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Ὁ βράδυ τῆς ἀπουρίας. Ὁ δ. φαίνεται νάναγε. Ὁ χάσκα με
χαλὰ κορυδέμο. Ἦταν ἐνὰ κομμάτι χαλὰ δένετο
με ἐνὰ σισί. Ὁ δ. αὐτοῦ πάλιν ἡμῶν με ἐν ἡμέρᾳ
Ὁ δ. ἡμεῶν. Ἐσπρεσε νά χαλὰν (ἀρνάξιν) με. Ὁ δ.
Ὁ δ. μα. γιὰ νά δ. γὰν.

Πολλοὶ ριζονεῖς ποὶ ἦταν ματωμένοι σουνόι-
σαν νά σχωρνεῖν νά, δίνοντας τὰ χέρια
Ὁ δ. βράδυ τῆς ἀπουρίας.

Ἐν Μικρολίθῳ τῇ 21-2-70

Τὸς
τὸ Κέντρον Ζεύους Ἐσθνητῆς Λαογραφίας
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
< Διὰ τοῦ κ. ἐπιθ/τοῦ Διμοτ. ἐπιθ/τος Σ' Ἰερὸν. Λαρίου >
Ἀθήνας

Ἐχομεν τὴν τιμὴν καὶ ἀπεδείκνυμεν τοῖς διὰ
γεωργικά ἔργα καὶ ἐκείνων ἐσθνητῶν δεικνύον
συμπληρωμένον ὡς καὶ περιγραφὴν τοῦ γεωργικοῦ βίου
τοῦ τόπου ἡμῶν ἀπὸ τῆς προνομίας τῶν ἀγρῶν μέχρι τοῦ
ἀγνισμοῦ.

Μετὰ τιμῆς

Ο. Δ. νεύ τοῦ ἐπιδείον

Δ. Λαρίου

Περιγραφή γεωργικού βίου (από της προετοιμασίας των αγρών μέχρι του ελκωτισμού).

Ο γεωργικός βίος, δόν όποιον θά περιγράψουμε αναφέ-
ρεται στις συνήθειες και τους τρόπους προετοιμασίας των αγρών
μας, δηλαδή σπορά αυτών, δρό άλωνισμός και δρόν αποθήκευσι, και κο-
ποῦ. Είναι τρόποι και συνήθειες για την περίοδο από το 1920.
Ο τόπος, στις συνήθειες και όποιον θά περιγράψουμε, λέγεται Μικρό
λίθος. Είναι ένας μικρός οίμις του Νομού Λαρίσης. Στο τό-
πο αυτό έμασε στάθμια το 1912 όταν η οίμοχενιά μου με-
τέφερε έδω από χατονικό χωριό Λεζέρια. Από τότε ως ση-
μερα ζω ε'αυτόν δόν τόπο ως άρχοντα. Το χωριό μας είναι κτισμέ-
νο στους πρόποδες βειράς λόφου και άσπερείται από πεδινό και
δρεινό τμήμα. Το λέμε παρακείμενο. Σε απόστασι 500 μ. από
το χωριό περνάει ο Αιηνείος ποταμός και είναι σήμερα πλη-
των για δόν τόπο μας για τις άρδευσεις των παρυμμένων χωραφιών.
Πρό το 1920 ο μεγαλύτερος δόπος ήταν βοσκοτόπια όπου έβο-
σσαν αζγοπόδατα και άγελάδες. Χωράφια καλλιέργεια είχαμε
μικρές έκτάσεις προς δόν κάμπο. Λ'αυτά τα χωράφια κάναμε
άγρανάπανσι. Μιά χρονιά θά σπέρναμε και δόν άμμη θά άφίνουμε
για άγρανάπανσι άλλα θά καλλιεργούσαμε δι-5 φορές δό χρόνο
ανάλογα με δόν καιρό. Το πρώτο άγρωμα πού άρχισε δόν άναξι-
οῦ κάναμε κατό. Τα άλλα έαγρότερα ως τη σπορά. Έπει λοιπόν
προετοιμάσαμε θά χωράφια μας ένα χρόνο για να θά σπείρουμε δόν
επόμενη χρονιά με τις πρώτες βροχές του ελκωτισμού. Πρώ πρῶ-
μα θους λέγαμε γιατί θά είχαμε περιποιημένα. Χώριζε δ να θε
άγρότης θά χωράφια δον σε δύο ντάμους δηλ. σε δύο κομμάτια
έτσι άδωδ όταν είχε σπαρμένο θό ένα θό άμμη ήταν σε άγρανά-
πανσι και προετοιμασία. Αυτό θό κάναμε γιατί δέν είχαμε

Ζητάμεθα. Χρησιμοποιοῦσατε βέβαια κοπριές γιὰ λίπανσι
 στὰ ἀδύνατα χωράφια ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦνται οἱ κοπριές γιὰ τὰ
 τὰ κομμάτια. Ἐὰν βοσκόμενα βοσκῶσαν πρόβατα, γιὰ δια
 ναὶ ἀγελίδες ἀπὸ τοῦ θινόνωρου ὡς τοῦ Μαῖου. Τότε γείχουν τὰ
 αἰσθητικά γιὰ τὰ βουνὰ καὶ ἔρχονται ἀγελίδες ἢ καρμίσια πρό
 βατα καὶ ἀντέχουν τὸ καλοκαίρι. Αὐτὸ γίνεται καὶ σήμερα.
 Χορτάρει ποῦ τοῦ χιβάδι δὲν εἶχε βόειο νὰ τὸ κόψουμε καὶ νὰ
 τὸ ἀποξημερώσουμε. Ἔτσι πρὸς ποῦ συλλογίσαμε νὰ χρησιμοποιοῦ
 μέ τοῦ βανὸ γιὰ τρυφή τῆς γῆς καὶ τοῦ ἄχρου. Γιὰ τὸ βανὸ
 σπέρναμε κριθὰρι καὶ τὸ κόψαμε μέ τὴν κοπρὴν πρὶν πάρη κατὸ
 πρὶν ἀρχίσαι τὰ κερτίνια. Ὅταν σπέρνουνε τὸ δένεται δειλάτα
 μέ βῆτο καὶ τὸ μεταφέρουμε μέ τὰ πόδια σὴν ἀποθήκην. Τὸ
 ἄχρὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δάκτυλ. Γιὰ νὰ μεταφέρουμε τὸ ἄχρὸ κα
 ναμε καλαμπόκι. Σπέρναμε τὸ καλαμπόκι γιὰ χάλια δις παραπέντες
 καὶ μέ τριπλὴ καὶ τετραπλὴ γιὰ τὰ διακόσια εἰς εἴκοσι
 ἔτσι τὸ καλαμπόκι γίνεται ποῦ ποῦ γιὰ τὸν μέγιστον καὶ μέ τὴν
 δυνάμει χαίταμε τὸ καλαμπόκι. Ἐπειρὶν ἄχρὸ μέ τὴν δυνά
 μει, ἄλλος πατοῦσε τὸ καλαμπόκι μέ τὰ πόδια καὶ τὸ καρποποιεῖ. Τὸ
 καλαμπόκι τὸ ἀδιδάμαε δὲν ἀρκοῦν ἀπὸ ἓνα παράδειρον εἰς δύο.
 Σπέρναμε τὸ ἄχρὸ μέσα δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ πάρη ποῦ, γιὰ
 ἔχουμε ποῦ τὰ γῆρα νὰ τρέφουμε. Σήμερα εἰς πέντε καὶ εἰς
 ἑπτά ἄχρὸ. Τὰ γῆρα τὰ τρέφουμε μέ τριπλὴ καὶ ἄλλος καρ
 ποῖς. Οἱ κτηνοτρόφοι χρησιμοποιοῦν ἄχρὸ γιὰ τρυφή τῆς γῆς
 καὶ τὸ ἄχρὸ εἰς τρυφή καὶ τὸ καλαμπόκι εἰς τρυφή ἀρκοῦν εἰς τρυφή
 καὶ μέ τὰ χωράφια.
 Ἡ καλλιέργεια τῶν χωραφίων κρατοῦσε ἓνα χρόνον ὅπως εἶπαμε εἰς
 κομμάτια καὶ τὰ προωρῶμε γιὰ ἀφρατάσεις. Τὸ ὄρμημα γινότα
 νε μέ τὸ ἀέτρι καὶ τὸ ἔσταν γῆρα. Ἐπὶ τὸν ὅρον μας τὸ ἔσταν
 ὄρμημα δὲν χρησιμοποιοῦνται. Ἀπὸ ποῦ παρὰ ἔχουμε εἰσερέ
 νια ὄρμημα, τὰς γερμαναῖς ὅπως τὰς γέγραφε τὰ ἀγορεύαμε

ἀπὸ τῆς Λαρίσας καὶ ἔρχαντο πᾶς ἔρχοντο ἀπὸ τῆς Γερμανίας.
 διὰ τὸ ἀρρῆσαι τὸ χωράριον περνοῦσαν τὴν ὁδὸν ποὶ ἦσαν δι-
 μέσην τοῦ θυγῶ ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ ἀρόστου. Ὁ θυγὸς εἶχε δὲ
 αἶμα δύο θυγῶς ἀπὸ τὴν ὁδοῦ περνοῦσαν τὰ δύο θαλάσσια.
 ἑκὶς αἶμα αἰσῶν τῶν δύο θαλάσσιων περνοῦσαν τὰ τρεῖς
 τὰ, τὴν ἀνείδους δηλαδὴ ποὶ δυνάταν τὴν θαλασσίαν τὴν ἴσιν.
 Κάθε θυγὸς ἔφερε δὲ νεφάρη τὴν νεφάριον, δὲ θυγὸς τὴν
 θαλασσίαν ἀπὸ τὴν ὁδοῦ περνοῦσαν τὰ τρεῖς αἶμα αἰσῶν
 τὰ τὰ δύο θαλάσσια. Μία μετὰ τὴν ἑκὶς δυνάταν δὲ
 δύο αἶμα ἀπὸ τὴν νεφάριον τῶν δύο θυγῶν καὶ εἰς
 μέσον δυνάταν δὲ ἀνείδους. τὴν ἔχοντες θυγῶν καὶ
 χρησίμους γὰρ τὸ διωδύμεν τὰ θυγῶ. ὅθεν μὲν πορτοῦ
 τριχῶς, τὸ συρταρῶν ἔδενε τὴν νεφάριον τῶν θυγῶν ἀπὸ
 τοῦ μέσου μέσου γὰρ τὸ ἔχον ἕνα ὑφιστάμενον διάστημα τὴν
 μετὰ τὸν θυγὸν πορτοῦ καὶ τὸ ὅρμημα.
 ὁ ὅρμημα γινώταν μετὰ τὸν θυγὸν καὶ πορτοῦ καὶ ὅρμημα
 ἕνα τριχῶς δὲ ὅρμημα δὲ ἕνα αἶμα καὶ ἕνα ἄλλο δὲ ἄλλο. Κάθε
 τριχῶς δὲ εἶχε πᾶτος ἡ μέτρα. ἔκει δὲ μέσο ὅρμημα δὲ
 δύο τριχῶς δὲ γινώταν μετὰ πορτοῦ μετὰ αἰσῶν δὲ μέσο
 τὸ χωράριον. ἔκει δυνάταν ἀνείδους γινώταν ἀνείδους δυν-
 τῶν ἔκει ὅθεν τὴν ὅρμημα γινώταν ἕνα τριχῶς
 καὶ δὲ αἶμα δύο πορτοῦ. τὰ δὲ χωράριον γινώταν δύο
 αἰσῶν δὲ αἶμα. Μετὰ τὸ τὸ ὅρμημα περνοῦσαν τὴν ὁδοῦ
 ἔξαρτόταν ἀπὸ τὴν ἑκὶς τὸ χωράριον. Μποροῦσε π.χ.
 ὅ ἕνα χωράριον νὰ γινῇ ἕνα τριχῶς καὶ μετὰ πορτοῦ ἢ περνοῦ-
 σον. τὸ ὅρμημα τὸ νάνανε οἱ ἄνδρες. ὅθεν εἶχανε τὰ χωράρια
 ἐργασίαν οἱ ἄνδρες δὲ ἡμέραν καὶ. τὰ μετὰ τὴν ἑκὶς μετὰ
 πορτοῦ ἡμέραν, οἱ γαιωνῶντες, οἱ τριχῶς δὲ τὴν ἑκὶς
 δὲν δυνάταν δὲ ἡμέραν τὸν. Χρησιμοποιοῦσαν τὸν θυγὸν.

μή ἔρχονται τοὶ ποιεῖν καὶ ῥάγουσιν τοὺς ἐνόητος ἐνόητος
 εἴηρα δὲ νόμοι μας τοὺς ὅρῳα γινέαι μετὰ μηχανήματα
 καὶ ἡ σπορά μετὰ τοὺς σπαρτικὰς μηχανῆς. Ἰὰ γὰρ καὶ ὁ
 χειρῶν ἔχουσιν εἴηρα σχεδὸν ἐρμῶτα εἴηρα.
 Μπανόντες δὲ νόμοι προειρήματε τὸν ἄριστον. Ἰὰ τοῦ ἄρι-
 στου χρησιμοποιούσαμε ἀρχὴν τοῦ ἀρετῆν μετὰ καὶ ὁδονωτῇ,
 ἀρχότερα δὲ γέμια πῶν εἴη καὶ ὁδονωτῇ. Ἰὰ τοῦ τρέχοντα
 τοῦ γέμια χρησιμοποιούσαμε μαυρόπτερα, μετὰ γὰρ πῶν
 τὴν γέμια ἀρνάει. Συνήθως μόνοι μας ἄριστον εἴη ἀρχόντες.
 Ἐρεπε νὰ εἴησαν δύο ἄριστοι καὶ ἓνας δέσπης. Οἱ δύο
 ἄριστοι πῶναιαν μπροστὰ καὶ ἄρῳα. τὴν χεῖρὲς καὶ δένα
 γὰρ καὶ δένα μετὰ τὰ δάχτυλα πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνσι.
 Οἱ ἄριστοι φορούσαν δὲ ἀριστέρας χεῖρ τὴν παρακαρὰ ἡδονῆς
 ἦσαν ἓνα ζεύγος δὲ ὁδοῦ εἴησαν δὲ πῶν δάχτυλα καὶ δὲ
 νεκρῇ δυνάμει ἓνα εἴησαν γὰρ τὸν ἄριστον. Ἰὰ τοῦ μετὰ χρη-
 σιμοποιούσανε γὰρ τὴν ἴδια.
 Τὴν ἀπὸ τῶν δύο ἄριστων ἀποκρινόμενος ὁ δέσπης ὁ ἐνόητος
 ἔδενε δὲ δυνάμει τὴν ἀριστέρας γὰρ νὰ μὴν τὴν σπορῆσι δὲ δέρας
 Ἰὰ τοῦ δέσπης χρησιμοποιούσανε κατὰ γὰρ τὴν ἀριστέρας ἀπὸ
 πρὸ ὅδε καὶ ἀριστέρας γὰρ νὰ εἴη κατὰ γὰρ. Ἰὰ γέμια
 δυνάμει καὶ γὰρ τοῦ σπορῆσι δὲ δυνάμει χρησιμοποιούσανε
 ἓνα εἴη δὲ τὸν ἀριστέρας. Ἰὰ σπορῆσι δὲ δυνάμει δὲ
 σπορῆσι δὲ τὸν ἀριστέρας μέρος τὸν χωρῆσι δὲ ἓνα ἡ πο-
 λὺς σπορῆσι τὸν ἀριστέρας μέρος. δὲ καὶ τὸν ἀριστέρας
 γὰρ ἓνα δυνάμει δὲ ὁδοῦ κατὰ γὰρ δυνάμει μετὰ τὰ δάχτυλα πρὸς
 δὲ μέσῳ. δὲ ὁδοῦ μέρος κατὰ γὰρ σπορῆσι γὰρ τοῦ χεῖρ δὲ
 νεκρῇ. Τὸν ἀριστέρας μετὰ δὲ δυνάμει τὸν ἀριστέρας καὶ ὁδοῦ
 τὴν γέμια σπορῆσι.
 Ἰὰ τοῦ δέσπης ὁ ἀριστέρας πῶναιαν δυνάμει γὰρ νὰ πῶν κατὰ ἡδον-
 γὰρ καὶ ἡδονῆς δὲ δυνάμει. Ὅσοι εἴησαν πῶναιαν τὸν ἀρι-

[illegible]

Μετά τὸ θρῶπιον γίνανε ἡ κόπαιε τὸ δερματιὰ δ' αὖ δεῖμα
 τῶν δοματιῶν καὶ ἄρχε τὸ πᾶσιμα μὲ τέσσαρα ἄλογα. Ἦταν δὲ
 σὺν δυνάμει ἀπὸ τῆς νεχαριῆς μ' ἓνα σχοινί. ὅνα ἄλλο σχοινί ἔδενε
 τὴν νεχαριὰ τῶν ἄλογων ποὶ ἦταν ἀπὸ τῆς μέσα μεριὰ καὶ τὸ στόμα
 ποὶ ἦταν δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Τὰ ἄλογα ἔφεραν ὡς 10 θρόνοι
 πρὸς τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ στόμα ὅποτε καὶ τὸ σχοινί μαζεύονταν ἐκ
 τῶν ἰσοχυρίων. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἀντιθέτη μαζεύονταν καὶ
 γέρνοντο ἀνὰ θέλῃς κώμας τὸ σχοινί ξεδιπλωνότανε. Αὐτὴ ἡ δυνά-
 μεις κρατοῦσε ὥστε νὰ σταθῇ τὸ ἄλφι, νὰ πέσῃ ὅπως θέλανε.
 Μετὰ χρησιμοποιοῦσαν τὴν δοκάνι. Ἦταν γεγραμμένη ἀπὸ δύο ἡ πρὸς
 γανίδες καὶ τὴν ἔφεραν ἓνα ἢ δύο ἄλογα ἀνάλογα μὲ τὴν ποσὴν
 κινήσεως. Ἀπὸ κάτω ἡ ἐπιφάνεια τῆς εἶχε σφραγισμένους κυματὲς
 πέτρες ἢ εἴδωλα. Τὸ πᾶσιμα τοῦ ἄλφου μὲ τὴν δοκάνι κρατοῦσε
 ὥστε ὁ κωπὸς νὰ ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὸ δάκρυμα. Κατὰ διαδήματα
 φρονότανε τὸ ἄλφι γιὰ νὰ παύσῃ τὰ δάκρυμα. Γιὰ τὸ πρῶτο
 φρονότανε τὸ ἄλφι γιὰ νὰ παύσῃ τὰ δάκρυμα γιὰ νὰ παύσῃ τὸ
 ὅτι φρονότανε μὲ τὴν σφραγισμένη τὸ ἄλφι ἀπὸ τῆς ἄκρας
 μαζεύονταν τὰ δάκρυμα πρὸς τὰ μέσα. Ὅταν τελειωνε τὸ πᾶσιμα τὸν
 ἄλφι τὸς δὲ μαζεύονταν ἐν γαλνί ποὶ εἶχε σχῆμα δυνάμει
 αὐτὸν βραχίον. Τὸ μαζεῖν γινόταν μὲ τὴν ζύμην ὅσῃ φάρμα. Ἦταν ἓνα
 γανίδι ἢ ζῆλο δυνάμει ποὶ τὸ ἔφεραν ἓνα ἄλλο καὶ παρέφεραν
 τὸ ἄλφι κινώντας σὺν τῇ σχῆμα βραχίον. Ἀπὸ τοῦ μὲ τῆς
 παλαιῆς δὲ χεῖρα μαζεύονταν ὅτι ἄφνε ἢ ὅσῃ φάρμα.
 Πολλοὶ γὰρ νὰ κινῶν τὸ χεῖρ τῆς δυνάμει τὸν ἄλφι ποὶ
 νανε τὰς χαρμάνιδες. Αὐτοὶ μὲ τὰ δὲ πρὸς παύσανε τὸ ἄλφι
 νι μόνο καὶ τὸ δυνάμει ὅσῃ φάρμα περνοῦσε μόνο τὸν τὴν δοκάνι.
 Κόπαιε δὲ ἄλφι δὲν χρησιμοποιοῦσαν. Αὐτὸν κινήσαν τὸν χρησιμο-
 ποιοῦσαν οἱ δακρυδὲς τῆς. Εὐεῖνοι ποὶ μαζεύονταν δάκρυμα δὲ δυνά-
 μεις χωράγια γιὰ νὰ βγάλουν τὸ γυναι τὸν. Τὸ κωπὸν ἰσχυρὸν
 κινῶν ἐπὶ τὴν δυνάμει μὲ γαλνί, τὰ δάκρυμα ἀπὸ τὴν κωπὸν.

[illegible]

ЛУРАІ

Ὁ ἔθιμο τοῦ ἀνθρώπου τῆς φωτιᾶς δὲ μάλιστα μόνο τῆς ἀπουρίας
εἶναι νόμος μας. Ἡ φωτιά γινότανε, ὅπως καὶ σήμερα, δὲ κενό πο-
τὸς μὴ ποτὲ χωρὶς μας. Τὴν ἀρχαίοντι δὲ ἔθιμο τὴν ἔχον
ἐκείνως δὲ παιδιὰ. Ἀπὸ τρέχον δὲ ἐπίτια καὶ ζυτὸν ξύλα
για τὴν φωτιά. Κάθε ἐπίτια δίνει δὲ ξύλα τοῦ πρὸς ἀρκετὸν ἄνθρωπον αἰ-
μα δὲ κενό ποτὲ χωρὶς. Ἡ φωτιά ἀναβότανε μετὰ τὸ φαγεῖν.
Ἀρχίζανε μὲ τραγοῦδια ἀπουριάς, ριχνοῦ καὶ ὄνια ποτὲς πο-
ρὲς. Μέρημι ποὺ ἔμελλαν ἀετὶ καὶ νῦν ὡς καρναβάλια καὶ ἀετὶ
ζῶντι μὲ ἔθιμο. Ὁ χορὸς ἀρχιμὲ ἀρχόστρα. Χόρευαν ἐπὶ
παιδιες καὶ παιδιὰ. Τὸ χόρευι κρατοῦσε καὶ δὲ πρῶτ' καὶ ποτὲς
γορὲς συνεχιζότανε καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν δὲ βράδυ.
Κρατὶ καὶ μετέδεν ἦσαν ἀπαρτίζοντες αὐτοὶ καὶ κρητὸς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Hydrophobins

Μικρόνδος Ιαρίου
Αθανάσιος Σαΐδας, γεωργός
νόστιμος Μικρόνδου
γεννηθείς εἰς Λεγέρια Ιαρίου
ἐτὸς 45, 51 Δυσποιοῦ
ἐμεταστάθην εἰς Μικρόνδον ἀπὸ 16/1912

ΑΘΗΝΑΝ

Sulla Doga's

Lymphocytes - 4
 Neutrophils - 2
 Eosinophils - 1
 Monocytes - 1
 Platelets - 1